

(इंग्रजीत टंकलिखित न्यायनिर्णयाचा मराठी अनुवाद)

मुंबई येथील उच्च न्यायालयाच्या न्यायाधिकारात
फौजदारी अपिलीय अधिकारिता
फौजदारी अपिल क्र. 433/2016

तुकाराम राउ जाधव, वय : 57 वर्षे.

व्यवसाय - सध्या कोल्हापूर मध्यवर्ती कारागृहात असलेला दोषी,
कलम्बा - 416 007.

..... अपीलकर्ता

विरुद्ध

महाराष्ट्र राज्य
पुसेगाव पोलीस ठाण्याच्या सांगण्यावरून,
तालुका - खटव, जिल्हा - सातारा, आय. पी. सी. च्या कलम 302 अंतर्गत
क्राइम क्र. 35/2014

..... उत्तरवादी

अपीलकर्त्यासाठी - श्री. प्रॉस्पेर डिसोज़ा.
राज्य/उत्तरवादीसाठी - एपीपी सुश्री पी. पी. शिंदे .

न्यायमंच - मा. न्यायमूर्ती श्रीमंत साधना एस. जाधव
आणि मा. न्यायमूर्ती एन. जे. जमादार

न्यायनिर्णय राखून ठेवल्याची तारीख - 22 सप्टेंबर 2020
न्यायनिर्णय घोषित केल्याची तारीख - 1 ऑक्टोबर, 2020

न्यायनिर्णय : (न्यायमूर्ती एन. जे. जामदार, यांचेद्वारे)

1. हे अपील मा. अतिरिक्त सत्र न्यायाधीश, वाडुज यांनी दिनांक 29 ऑक्टोबर, 2015 रोजी सत्र खटला क्रमांक 37/2014 मध्ये पारित केलेल्या निर्णय आणि आदेशाच्या विरोधात निदिष्ट केले आहे, ज्या अंतर्गत अपीलकर्ता-आरोपीला भारतीय दंड संहिता, 1860 ('आय. पी. सी.') च्या कलम 302 अंतर्गत दंडनीय गुन्ह्यासाठी दोषी ठरवण्यात आले आणि त्याला यशोदाबाईची (यापुढे 'मृत' म्हणून संदर्भित) हत्या केल्याबद्दल जन्मठेपेची शिक्षा आणि रु. 20,000/- दंडाची शिक्षा सुनावण्यात आली.

2. अनावश्यक तपशीलांना गाळून, या अपीलाकडे नेणारी पार्श्वभूमीची तथ्ये खालीलप्रमाणे नमूद केली जाऊ शकतात :

(ए) मृत व्यक्ती तालुका खाटव येथील रेवलकरवाडी येथील रहिवासी होती. आरोपी गाववाडी विसापूर या जवळच्या गावात राहत होता. दिनांक 27 एप्रिल 2014 रोजी रात्रीचे जेवण केल्यानंतर मृत महिला तिच्या घराच्या अंगणात खाटेवर झोपायला गेली. त्याच खाटेवर मृताच्या बाजूला तिची मुलगी धनश्री झोपली

होती. मृताची सासू फुलाबाई खाटेजवळ, जमिनीवर झोपली होती.मृत व्यक्तीचा मुलगा लक्ष्मण ('पहिला माहिती देणारा') त्याचा चुलत भाऊ कृष्णत यादव याच्या घरी झोपायला गेला होता, कारण येणाऱ्या काही दिवसांत कृष्णतचा विवाह होणार होता आणि तयारी सुरू होती.

(बी) सुमारे 12.15 वाजता धनश्रीने मोठ्याने आरडाओरडा केला. लक्ष्मण आणि कृष्णत प्रथम माहिती देणाऱ्याच्या घरी धावले.शेजाऱ्यांनीही प्रथम माहिती देणाऱ्याच्या घरी धाव घेतली.मृत व्यक्ती खाटेवर रक्ताच्या थारोळ्यात पडलेली होती. तिला धारदार शस्त्राने मानेच्या उजव्या बाजूला गंभीर दुखापत झाली होती.धनश्रीने सांगितले की, आरोपी कुन्हाड घेऊन त्यांच्या घरी आले आणि मृताच्या मानेवर वार केले. त्यामुळे तिने आरडाओरडा केला आणि त्यानंतर आरोपी पळून गेला.

(सी) पहिली माहिती देणाऱ्या व्यक्तीने अशा प्रकारे पुसेगाव पोलीस ठाण्यात जाऊन आरोपींविरुद्धात तक्रार दाखल केली.पहिली माहिती देणाऱ्या व्यक्तीने सांगितले की नोव्हेंबर 2013 मध्ये आरोपीने वाईट नजरेने मृत व्यक्तीला आपल्याबरोबर येण्याचा आग्रह धरला होता आणि मृत व्यक्तीने त्याला शिवीगाळ केली होती आणि त्यामुळे आरोपींनी मृत व्यक्तीचा मृत्यू घडवून आणला. पुसेगाव पोलीस ठाण्यात गुन्हा क्र. 35/2014 पहाटे 3.55 वाजता दाखल करण्यात आला.

(डी) तपासादरम्यान तपासी अधिकाऱ्याने घटनास्थळाला भेट दिली, पंचनामा तयार केला, घटनास्थळी पडलेल्या वस्तू गोळा केल्या, मृताच्या मृतदेहाचा मरनान्वेषण पंचनामा केला आणि मृतदेह शवविच्छेदनासाठी पाठवला.तपासी अधिकाऱ्याने साक्षीदारांची चौकशी केली आणि त्यांचे जबाब नोंदवले.आरोपीला 5 मे 2014 रोजी अटक करण्यात आली.आरोपीचे रक्ताचे डाग असलेले कपडे जप्त करण्यात आले. 8 मे 2014 रोजी, आरोपीने त्याच्या घरातून गुन्ह्यातील शस्त्र म्हणजे कुन्हाडीचा शोध लावला, ज्याच्या पाते आणि हँडलवर रक्ताचे डाग होते.आरोपीचा सहभाग लक्षात आल्यानंतर अधिकारक्षेत्रातील न्यायदंडाधिका-यांच्या न्यायालयात आरोपीविरुद्ध दोषारोपपत्र दाखल करण्यात आले.

(इ) संपूर्णदगिर्नंतर मा. विद्वान सत्र न्यायाधीशांनी आरोपींविरुद्ध आय. पी. सी. च्या कलम 302 अंतर्गत दंडनीय गुन्ह्यासाठी आरोप ठेवले.आरोपींनी दोषी नसल्याची कबुली दिली आणि खटल्याच्या सुनावणीसाठी दावा केला.

(एफ) खटल्यात, आरोपींविरुद्ध आरोप सिद्ध करण्यासाठी, फिर्यादी पक्षाने धनश्री (पीडब्लू-8) आणि लक्ष्मण (पीडब्लू-10) यांच्यासह एकूण 11 साक्षीदार तपासले. घटनेच्या साक्षीदार म्हणून मृताची मुलगी आणि मुलगा, डॉ. मेघना पांडुरंग पाटील (पीडब्लू-6); शवविच्छेदन शल्यचिकित्सक, वासुदेव नामदेव कापसे (पीडब्लू-7) आणि हनमंत रामचंद्र जगदळे (पीडब्लू-9), ज्यांनी घटनेच्या काही मिनिटांपूर्वी आरोपीला कलुबाई मंदिरात कुन्हाड घेऊन पाहिले असल्याचा दावा केला होता, आणि धनंजय इंगळे (पीडब्लू-11); तपासी अधिकारी, ज्यांनी तपासाचा तपशील सादर केला. अभियोग पक्षाने साक्षपुरावा बंद केल्यानंतर आरोपीची फौजदारी प्रक्रिया संहिता, 1973 च्या कलम 313 अंतर्गत चौकशी करण्यात आली. आरोपीने त्याच्या बचावात कोणताही पुरावा सादर केला नाही ज्यामध्ये राजकीय संबंधांमुळे खोटे गोवण्याचे अर्थ लावले गेले.

(जी) पुराव्याचे मूल्यांकन केल्यानंतर, धनश्रीचा (पीडब्लू-8) पुरावा भरवशाचा आणि विश्वासू होता आणि प्रथम माहिती देणारा लक्ष्मण (पीडब्लू-10) याच्या पुराव्यात आवश्यक पुष्टीकरण आढळले आणि वासुदेव (पीडब्लू-7) आणि हनुमंत (पीडब्लू-9) यांच्या साक्षीद्वारे तयार केलेला परिस्थितीजन्य पुरावा आणि आरोपीने शोधून काढलेले गुन्ह्यातील हत्यार म्हणजेच कुऱ्हाडीच्या जप्तीच्या अनुषंगाने आणि आरोपीच्या कपड्यांची जप्ती, ज्यावर स्त्रीचे रक्ताचे डाग होते असे मत व्यक्त करीत विद्वान सत्र न्यायाधीशांनी दोषी ठरवण्यासाठी पुष्टी दिली. अशा प्रकारे, विद्वान सत्र न्यायाधीशांना वर दर्शविल्याप्रमाणे आरोपीला दोषी ठरवण्यासाठी आणि शिक्षा देण्यासाठी वळवण्यात आले.

3. व्यथित झाल्याने आरोपीने ही याचिका दाखल केली आहे.

4. आम्ही अपीलकर्त्याचे विद्वान वकील श्री. प्रॉस्पेर डिसोजा आणि उत्तरवादी/राज्यासाठी विद्वान एपीपी सुश्री शिंदे यांचे बऱ्यापैकी म्हणणे ऐकले आहे. विद्वान वकिलांच्या मदतीने आम्ही अभिलेखावरील पुरावे आणि साहित्याचे अवलोकन केले आहे.

5. सुरुवातीला, मृत व्यक्तीच्या हत्येच्या मृत्यूची वस्तुस्थिती. धनश्रीचा (पीडब्लू-8) दावा की प्राणघातक प्रहारामुळे मृत व्यक्तीचा तात्काळ मृत्यू झाला, याला डॉ. मेघना (पीडब्लू-6) यांच्या साक्षीत समर्थन मिळते. शवविच्छेदन तपासणीनंतर, 27 एप्रिल 2014 रोजी सकाळी डॉ. मेघना (पीडब्लू-6) यांनी खालील जखमा आढळल्याचा दावा केला :

(i) मानेच्या उजव्या बाजूला 4 से. मी. चिरल्याची जखम. 4 सीएम. मास्टॉइड हाडांच्या खाली, स्वरयंत्र हाडांच्या बाहेर, विस्तारित सर्विकल स्पाईन 3 रा, उजव्या बाजूचे सर्व स्नायू आणि रक्तवाहिन्या कापून टाकलेल्या. 6 इंच लांब आणि 2 ½ इंच खोल. रक्तस्त्राव सुरु. इन्युरी अलीकडची आणि ताजी 8 ते 10 तासांच्या आतील आहे. जखमेचे कारण, तीक्ष्ण, धारदार वस्तूने झालेली जखम .

(ii) व्हर्टेब्रल कॉलम सी - 3m, सी - 4m लेव्हल पर्यंत कापलेला.

तिच्या मते, मृत्यूचे कारण सी-3, सी-4 लेव्हलची स्पायनल कॉर्डला झालेली जखम आणि जखमेमुळे मानेच्या उजव्या बाजूच्या सर्व मोठ्या आणि लहान रक्तवाहिन्यांमधून तीव्र रक्तस्त्राव झाल्यामुळे हायपो-व्हॉल्यूमिक शॉक हे होते. तिने पुढे मत व्यक्त केले की उपरोक्त दुखापत कुऱ्हाडीने होऊ शकते.

6. जखमांचे उपरोक्त स्वरूप सूचित करते की सी-3 आणि सी-4 लेव्हलचा स्पायनल कॉर्डला कापणाऱ्या एका धारदार वस्तूच्या एका जोरदार फटक्यामुळे मृत व्यक्तीचा तात्काळ मृत्यू झाला. अशा प्रकारे मृत्यूचे प्राणघातक स्वरूप विवादाच्या पलीकडे सिद्ध केले गेले असे म्हटले जाऊ शकते.

7. श्री. डिसूझा, अपीलकर्त्याचे विद्वान वकील, असा आग्रह करतात की आरोपी हा हल्ला करणारा गुन्हेगार होता या निष्कर्षावर पोहोचण्यात विद्वान सत्र न्यायाधीशांनी स्पष्ट चूक केली. अपीलकर्त्याच्या विद्वान वकिलानुसार, धनश्रीच्या (पीडब्लू-8) साक्षीवर निर्विवादपणे अवलंबून राहण्यात विद्वान सत्र न्यायाधीशांची चूक झाली. पहिली गोष्ट म्हणजे, तिच्या पुराव्याचे योग्य मूल्यमापन केल्यावर, हा निष्कर्ष अटळ होतो कि धनश्री (पीडब्लू-8) या घटनेची प्रत्यक्षदर्शी साक्षीदार नव्हती. दुसरे म्हणजे, हल्ल्याच्या लेखकत्वाच्या पैलूवर, लक्ष्मणची (पीडब्ल्यू-10) साक्ष धनश्रीच्या (पीडब्ल्यू-8) पुराव्याला परिपोषक म्हणून त्यावर विश्वास ठेवला जाऊ शकत नव्हता, कारण ती अभियोगाच्या प्रकरणातील उणीव भरून काढण्याच्या दृष्टीने महत्वाच्या सुधारणेच्या दुर्गुणांनी ग्रासलेली होती. तिसरे म्हणजे, धनश्री (पीडब्लू-8) आणि लक्ष्मण (पीडब्लू-10) हे अत्यंत हितसंबंधी साक्षीदार असल्याने, स्वतंत्र स्त्रोतांकडून आवश्यक पुष्टीकरणाशिवाय त्यांच्यावर अवलंबून राहणे शक्य नव्हते. चौथे, प्रत्यक्ष साक्षीदारांना न तपासणे, विशेषतः मृत व्यक्तीची सासू फुलाबाई यांना न तपासल्याने अभियोगाच्या प्रकरणाची विश्वासार्हता कमी होते. शेवटी, परिस्थितीजन्य पुरावा त्याच्या स्वरूपातील कमकुवत स्वरूपाचा होता आणि विद्वान सत्र न्यायाधीशांनी अशा परिस्थितीजन्य पुराव्यांवरून धनश्रीच्या (पीडब्लू-8) साक्षीला पुष्टी देण्यासाठी स्वतःची दिशाभूल केली. अपीलकर्त्याच्या विद्वान वकिलानुसार, अभिलेखावरील पुरावे आणि साहित्याचे योग्य विश्लेषण हे सूचित करेल की अभियोग पक्ष वाजवी संशयाच्या पलीकडे आरोपीचा गुन्हा सिद्ध करण्यात अपयशी ठरला आहे.

8. उलटपक्षी, विद्वान ए. पी. पी. सुश्री शिंदे यांनी आक्षेपार्ह निर्णयाचे समर्थन केले. धनश्री (पीडब्लू-8) ही सर्वात अकृत्रिम साक्षीदार होती, असा आग्रह करण्यात आला. घटनेच्या ठिकाणी तिची असलेली उपस्थिती, यावर प्रश्न उपस्थित केला जाऊ शकत नाही. धनश्रीने (पीडब्लू-8) आरोपीने मृत व्यक्तीवर ज्या प्रकारे हल्ला केला त्याबद्दल ठळक माहिती दिली आहे. धनश्रीची (पीडब्लू-8) एकमेव साक्ष इतकी भरवशाची आणि विश्वासनीय आहे की ती दोषसिद्धीचा एक खात्रीचा आधार तयार करेल. याव्यतिरिक्त, अभियोग पक्षाने भरपूर पुरावे दिले आहेत जे धनश्रीच्या (पीडब्लू - 8) विधानाला पुष्टी देतात. त्यामुळे हे अपील तथ्यहीन असल्याने ते फेटाळले जाण्यास पात्र आहे, अशी विनंती सुश्री शिंदे यांनी केली.

9. अभियोग पक्षाचे नशीब हे धनश्रीच्या (पीडब्लू-8) साक्षीवर टिकून असल्याने तिच्या पुराव्याचा संक्षिप्त सारांश ठेवणे आम्हाला योग्य वाटते. धनश्रीने (पीडब्लू-8) न्यायालयाला सांगितले की घटनेच्या रात्री मृत व्यक्ती अंगणात खाटेवर झोपली होती. लक्ष्मण (पीडब्लू-10) तिच्या चुलत भावाच्या घरी झोपायला गेला होता. तीने रात्री 11.45 वाजेपर्यंत दूरदर्शनवर कार्यक्रम पाहिले. मृत व्यक्तीच्या बाजूला ती खाटेवर पडलेली असली तरी

ती जागी होती. तेव्हा पांढरा शर्ट आणि पायजामा घातलेला आणि गळ्यात लाल टॉवेल गुंडाळलेला आरोपी कुन्हाड घेऊन तिथे आला. आरोपींनी कुन्हाडीच्या धारदार बाजूने मृताच्या मानेवर वार केला, जी किंचित हलली. मृत व्यक्ती रक्ताने माखलेली होती. धनश्रीने (पीडब्लू-8) आरडाओरडा केल्याचा दावा केला. त्यानंतर आरोपी पळून गेला आणि तिचा शेजारी शंकर कदम आणि भाऊ लक्ष्मण (पीडब्लू-10) घटनास्थळी आले. धनश्री (पीडब्लू-8) ने पुढे ठामपणे सांगितले आहे की आरोपीचे मृत व्यक्तीशी भांडण झाले होते आणि तो आग्रह धरत होता की मृत व्यक्तीने त्याच्यासोबत कामासाठी जावे.

10. धनश्रीच्या (पीडब्लू-8) उलटतपासणीदरम्यान, हे काढून घेण्यात आले की मृत व्यक्ती तिच्या डाव्या बाजूला झोपली होती. तीचे तोंड मृत व्यक्तीच्या बाजूकडे होते . तिच्या शरीरावर रक्ताचे शिंतोडे उडले. तिच्या कपड्यांवरही रक्ताचे डाग होते. आरोपीकडे पाहून तिने मृत व्यक्तीला जागे करण्याचा प्रयत्न का केला नाही, या मार्मिक प्रश्नावर धनश्रीने (पीडब्लू-8) उत्तर दिले की तिला मृत व्यक्तीला जागे करण्याची संधीच नव्हती. तिने कबूल केले की तिने आरडाओरडा केल्यानंतर शंकर अंतू कदम हा तिच्या घरी पोहोचणारा पहिला व्यक्ती होता. धनश्रीला (पीडब्लू-8) असे सुचविण्यात आले की त्यांच्या घरी एक चोर आला होता, त्याने मृत व्यक्तीचे (मंगळसूत्र) आणि कानातील रिंग्स तिच्या शरीरावरून हिसकावून घेतली होती आणि त्यानंतर मृत व्यक्तीला मारले आणि पळून गेला, या सूचनेत ती बळी पडत नाही.

11. धनश्रीच्या (पीडब्लू-8) उलटतपासणीत असा मुद्दा आणण्याचा प्रयत्न करण्यात आला की अंधारामुळे ती हल्लेखोराला ओळखू शकली नाही. मात्र, धनश्री (पीडब्लू-8) असे ठामपणे सांगत होती की तिच्या चुलत भावाचे लग्न काही दिवसांत होणार असल्याने, त्याच्या घरी दिवे लावले गेले होते आणि त्यामुळे घटनेच्या वेळी तिथे पुरेसा प्रकाश होता.

12. लक्ष्मण (पी. डब्ल्यू.-10) या पहिल्या माहितीदाराने धनश्रीच्या (पी. डब्ल्यू.-8) दाव्याला पाठिंबा देण्याचा प्रयत्न केला. त्याने पुष्टी केली की, धनश्रीने (पीडब्लू-8) केलेला आरडाओरडा ऐकल्यानंतर, तो त्याच्या घरी धावत असताना कुन्हाड घेतलेला आरोपी त्याच्यासमोरून धावत गेला. लक्ष्मण (पीडब्लू-10) याने मृत व्यक्ती रक्ताच्या थारोळ्यात पडलेली आढळल्याचा दावा केला. तो आणि त्याचा चुलत भाऊ दीपक यांनी आरोपीचा पाठलाग केला मात्र आरोपीने टेकडीच्या दिशेने पळ काढला. लक्ष्मणने (पीडब्लू-10) पुढे पुष्टी केली की त्याने आरोपीच्या मुलाला फोन केला आणि त्याने माहिती दिली की आरोपी कुन्हाड घेऊन रात्री 10.30 वाजता घरातून बाहेर पडला. त्यामुळे लक्ष्मणने (पीडब्लू-10) पुसेगाव पोलिस ठाण्यात जाऊन तक्रार दाखल केली (निशाणी 25).

13. अपीलकर्त्याचे विद्वान वकील श्री. डिसोजा यांनी काही प्रमाणात तीव्रतेने आग्रह केला की लक्ष्मण (पीडब्लू-10) याने आरोपीला कुन्हाड घेऊन गल्लीतून पळून जाताना पाहिल्याच्या पैलूवर दिलेली साक्ष

विश्वासाहतेसाठी अयोग्य आहे. प्रथम, लक्ष्मणने (पीडब्ल्यू-10) उलटतपासणीत कबूल केले की एफआयआर (निशाणी -25) दाखल करताना त्याने असे म्हटले नाही की तो त्याच्या घरी धावत असताना आरोपी कुन्हाड घेऊन त्याच्या समोरून गेला आणि त्याने आणि दीपकने आरोपीचा पाठलाग केला जो टेकडीच्या दिशेने धावत गेला. लक्ष्मणने (पीडब्ल्यू-10) गोंधळून गेल्यामुळे आपण ती तथ्ये सांगितली नाहीत असा दावा करून या परिस्थितीतून बाहेर पडण्याचा प्रयत्न केला. दुसरे म्हणजे, लक्ष्मणने (पीडब्ल्यू-10) आरोपी कुन्हाडीसह कथितपणे पळून जात असताना आरोपीला न टोकण्याची अशी वर्तणूक प्रकरणाच्या या परिस्थितीत स्वाभाविक असल्याचे म्हटले जाऊ शकत नाही, असा श्री. डिसोजा यांनी आग्रह धरला.

14. वरील टीका न्याय्य असल्याचे दिसते. हे लक्षात घेणे अत्यावश्यक आहे की प्रथम माहिती देणाऱ्या व्यक्तीने घटनेच्या काही तासांच्या आत रिपोर्ट दाखल केला. या अहवालात, प्रथम माहिती देणाऱ्या व्यक्तीने कथित हल्लेखोराची ओळख, वापरलेले शस्त्र आणि मृत आणि आरोपी यांच्यातील वैरभावाचे कारणही उघड केले. आरोपींनी कथितपणे कुन्हाड घेऊन साक्षीदारांना ओलांडल्याच्या काही क्षणांतच मृत व्यक्ती रक्ताच्या थारोळ्यात सापडली ही वस्तुस्थिती इतकी कुख्यात होती की, पहिली माहिती देणाऱ्या व्यक्तीने सांगितल्याप्रमाणे घडले असते, तर पहिली माहिती देणारा शक्य तितक्या पहिल्या संधीवर हे सांगण्यास चुकला नसता. घटनेचे स्वरूप आणि वेळेच्या संदर्भातील सदर वस्तुस्थिती सांगणे वगळणे हे अवास्तव किंवा महत्वहीन असल्याचे म्हटले जाऊ शकत नाही. वगळणे हे एका महत्त्वाच्या पैलूच्या संदर्भात आहे. शिवाय, साक्षीदार आणि त्याचे नातेवाईक आणि शेजाऱ्यांनी आरोपीला शांतपणे पळून जाऊ दिले असते यात काही तर्क नाही. किमान त्याचा सामना तरी त्यांनी केला असता, जरी आरोपीला ताब्यात घेण्याचा प्रयत्न त्यांनी केला नसता. माहिती देणारा आणि दीपकने आरोपीचा पाठलाग केला हि वस्तुस्थिती सांगण्यास वगळण्याची चूक गंभीर अर्थ घेते.

15. घटनेनंतर काही क्षणातच आरोपी कुन्हाड घेऊन पळून जाताना पाहिल्याच्या पैलूवरील लक्ष्मणची (पीडब्ल्यू-10) साक्ष अशा प्रकारे विश्वास दर्शवत नाही. अशा प्रकारे हल्लेखोराच्या ओळखीच्या पैलूवर शपथपूर्वक साक्ष पुष्टीकरणात्मक महत्त्व गमावते.

16. तथापि, प्रथम खबरीच्या साक्षीच्या या पैलूवर की तो त्याचा चुलत भाऊ कृष्णत याच्या घरी झोपायला गेला होता, जिथे आगामी लग्नाची तयारी सुरू होती आणि दिवे चालू ठेवण्यात आले होते आणि धनश्रीचा (पीडब्ल्यू-10) ओरडण्याचा आवाज ऐकून तो त्याच्या घरी धावला होता, लक्ष्मणच्या उलटतपासणीत (पीडब्ल्यू-10) काहीही काढून घेता आले नाही. या मर्यादेपर्यंत लक्ष्मण (पीडब्ल्यू-10) धनश्रीच्या (पीडब्ल्यू-8) साक्षीला उसना पाठिंबा देतो.

17. सर्वप्रथम, धनश्रीला (पीडब्लू-8) हि घटना बघण्यासाठी प्रकाशाचा पुरेसा स्रोत सुकर होता का हे पाहावे लागेल. धनश्रीचा (पीडब्लू-8) दावा की तिच्या चुलत भावाच्या घरात आगामी लग्नाने दिवे लावले गेले होते, याला लक्ष्मणच्या (पीडब्लू-10) पुराव्यामध्ये समर्थन मिळाल्याचे आढळले. तिने पुष्टी केली की तिच्या घराच्या डाव्या बाजूला असलेल्या तिचा चुलत भाउ कृष्णतच्या घरातून प्रकाशाच्या स्त्रोताशिवाय, मुख्य रस्त्यावरील दिव्यांच्या प्रकाशाचा स्रोत होता. धनश्रीचा (पीडब्लू-8) हा दावा उलटतपासणीदरम्यान आक्षेप घेऊ शकला नाही. शिवाय, मृत व्यक्तीवर ज्या प्रकारे हल्ला करण्यात आला, ते स्वतःच प्रकाशाच्या पुरेशा स्त्रोताच्या उपलब्धतेकडे निर्देश करते. वैद्यकीय अचूकतेनुसार, मृत व्यक्तीच्या मानेवर एकच वार करण्यात आला, ज्यामुळे मृत व्यक्तीचा तात्काळ मृत्यू झाला. पुरेसा प्रकाश नसल्यामुळे हल्लेखोर अचूकपणे असा वार करू शकला नसता. अशा प्रकारे हि घटना बघण्यासाठी प्रकाशाचा पुरेसा स्रोत होता असे मानण्यासाठी आम्हाला वळवून घेतले जाते.

18. धनश्री (पीडब्लू-8) ही हितसंबंधी साक्षीदार असल्याने तिच्यावर निःसंकोचपणे अवलंबून राहणे शक्य नव्हते, असा आग्रह अपीलकर्त्याचे विद्वान वकील श्री. डिसोजा यांनी केला. जरी उपलब्ध असले तरी, स्वतंत्र साक्षीदारांना न तपासणे हे अभियोग प्रकरणाची झीज करते, अशी विनंती श्री. डिसोजा यांनी केली. हे सादरीकरण विस्तारत, अशी विनंती करण्यात आली की तपासी अधिकारी श्री. धनंजय इंगले (पीडब्ल्यू-11) यांनी अनिश्चित अटींवर कबूल केले की मृत महिलेची सासू फुलबाई हिचा जबाबहि नोंदवला नाही किंवा त्यांनी धनश्रीचे (पीडब्ल्यू-8) कपडे जप्त केले नाहीत. श्री. डिसोजा यांच्या म्हणण्यानुसार, मृत व्यक्ती आणि धनश्री (पीडब्लू-8) सोबत घटनेच्या ठिकाणी झोपलेल्या फुलबाई यांना न तपासणे हे अभियोग पक्षाचा खटला मोडून टाकते.

19. खरे तर, धनश्री (पीडब्लू-8) आणि लक्ष्मण (पीडब्लू-10) यांनी सातत्याने असे म्हटले आहे की धनश्री (पीडब्लू-8) व्यतिरिक्त फुलबाई घटनेच्या ठिकाणी होत्या. फुलबाईचा पुसतपास का केला गेला नाही आणि अभियोग पक्षाची साक्षीदार म्हणून त्यांना का उद्धृत केले गेले नाही याबद्दल तपासी अधिकाऱ्याने कोणतेही स्पष्टीकरण दिले नाही.

20. तथापि, धनश्रीने (पीडब्लू-8) केलेला आरडाओरडा ऐकून घटनास्थळी धाव घेतलेल्या शेजाऱ्यांना न तपासणे खटल्याच्या परिस्थितीत, अभियोग पक्षाला झळ पोचवत नाही. कारणे शोधणे फार दूर नाही. रात्री उशिरा ही घटना घडली. धनश्रीने (पीडब्लू-8) आरडाओरडा केल्यानंतर शेजाऱ्यांनी घटनास्थळी धाव घेतली. मृत व्यक्तीवर केवळ एक प्राणघातक वार करण्यात आला. ही घटना काही क्षणांपेक्षा जास्त काळ चालली नाही. अशा परिस्थितीत, घटनेच्या ठिकाणी धाव घेणारी कोणतीही व्यक्ती हल्ल्यानंतर घडलेल्या घटनांची साक्षीदार झाली असती.

21. फुलबाईची चौकशी न होण्याच्या संदर्भात, अपीलकर्त्याच्या वतीने केलेल्या सादरीकरणात काही तथ्य आहे. या आव्हानाचे मूल्यांकन करताना, हे लक्षात घेणे अत्यावश्यक आहे की, अभियोग पक्षाने सादर

केलेल्या पुराव्याच्या विश्वासाहतेचे प्रथम मूल्यांकन करणे हे न्यायालयाचे कर्तव्य आहे. आणि जर न्यायालयाला असे आढळून आले की अशा प्रकारे सादर केलेला पुरावा भरवसा ठेवण्यायोग्य आहे आणि स्वीकारण्यास पात्र आहे, तर ज्या इतर कोणत्याही साक्षीदारांना तपासले जाऊ शकत होते, परंतु तपासले गेले नाही, तर त्यांना न तपासणे खटल्याला बाधा पोचवू शकत नाही.

22. या संदर्भात, एच. पी. राज्य विरुद्ध ज्ञानचंद 1 या प्रकरणातील सर्वोच्च न्यायालयाच्या निर्णयाचा फायदेशीर संदर्भ दिला जाऊ शकतो, ज्यामध्ये खालील स्थिती स्पष्ट करण्यात आली होती :

“14. महत्वाचा साक्षीदार न तपासणे हे अभिलेखावर उपलब्ध असलेल्या साक्षीचे वजन काढून टाकण्यासाठीचे गणितीय सूत्र नाही जरी ते कितीही नैसर्गिक, विश्वासाह आणि खात्रीलायक असले तरी. न्यायालयाकडून महत्वाच्या साक्षीदारास रोखण्याचा अभियोग पक्षाच्या विरोधात लावण्यात आलेला आरोप हा प्रत्येक खटल्यातील वस्तुस्थिती आणि परिस्थितीच्या पार्श्वभूमीवर तपासला जावा जेणेकरून हे शोधून काढण्यासाठी की साक्षीदार न्यायालयात तपासून घेण्यासाठी उपलब्ध होते आणि तरीही अभियोग पक्षाने रोखले होते.....”

23. वेळ, ठिकाण आणि घटनेच्या पद्धतीच्या संदर्भात फुलाबाईंना न तपासणे हे मानहानी करत नाही, विशेषतः अभियोग पक्षाची. धनश्रीच्या (पीडब्लू-8) साक्षीवर ज्या प्रकारे हल्ला केला जातो त्याप्रमाणे घटनेचे निरीक्षण करण्याची संधी नसल्याच्या कारणावरूनही फुलाबाईंच्या पुराव्यावर हल्ला केला गेला असता. याव्यतिरिक्त, धनश्री (पीडब्ल्यू-8) आणि लक्ष्मण (पीडब्ल्यू-10) यांच्या उलटतपासणीत हे सिद्ध करण्यासाठी काहीही काढून घेता आले नाही की धनश्री (पीडब्ल्यू-8) हिने आरोपींविरुद्धचे वैर शेअर केले जे फुलाबाई यांनी शेअर केले नाही किंवा फुलाबाईला रोखण्यात निश्चितच काहीतरी संकल्पना होती.

24. अपीलकर्त्याच्या वतीने असा व्यापक प्रस्ताव मांडण्याचा प्रयत्न केला गेला आहे, की मृत व्यक्तीची मुलगी असल्यामुळे धनश्रीला (पीडब्लू-8) हितसंबंधित साक्षीदार म्हणून चित्रित केले जाऊ शकते, ज्यामुळे आम्ही प्रभावित झालो नाही. याउलट, धनश्री (पीडब्लू-8), ज्या घरात ही घटना घडली त्या घराची सामान्य रहिवासी आणि मृत व्यक्तीची मुलगी असल्याने, एका अर्थाने, स्वाभाविक साक्षीदार आहे. घटनेच्या वेळेचा म्हणजे मध्यरात्रीचा विचार करता, घरातील रहिवाशांनी केवळ घरात उपस्थित राहणे अपेक्षित होते. मृत व्यक्तीच्या नातेवाइकांना, जे स्वाभाविक साक्षीदार असतात, त्यांना केवळ नातेसंबंधांमुळे हितसंबंध साक्षीदार म्हणून घोषित केले जाऊ शकत नाही.

25. या संदर्भात, **दलीप सिंग विरुद्ध पंजाब राज्य** 2 या प्रकरणातील सर्वोच्च न्यायालयाच्या निर्णयाचा एक उपयुक्त संदर्भ दिला जाऊ शकतो, ज्यामध्ये असे स्पष्ट केले गेले होते की, "अगदी नैसर्गिक साक्षीदार असलेल्या जवळच्या नातेवाईकाला हितसंबंध साक्षीदार मानले जाऊ शकत नाही. 'हितसंबंध' हा शब्द आधारतत्व म्हणून मांडतो की संबंधित व्यक्तीला एकतर आरोपीशी काही वैमनस्य असल्यामुळे किंवा इतर काही कारणास्तव आरोपी व्यक्तीला दोषी ठरवण्यात आले आहे हे पाहण्यात काही थेट स्वारस्य असले पाहिजे.

26. **कार्तिक मल्हार विरुद्ध बिहार राज्य** 3 या खटल्यात, आधीच्या निकालांच्या संबंधात निर्देश दिल्यानंतर, सर्वोच्च न्यायालयाने खालील शब्दात कायदेशीर स्थिती निवडलेली आहे :

"7. या निर्णयांच्या सारदर्शनानंतर, हे स्पष्टपणे दिसून येते की वादिवेलु थेवरच्या खटल्यात (वर नमूद केलेल्या) नमूद केलेल्या तत्वांपासून कोणतेही विचलन झाले नाही आणि म्हणूनच, एक प्रत्यक्षदर्शी साक्षीदाराच्या विधानाच्या आधारे दोषसिद्धी नोंदवली जाऊ शकते, जर त्याच्या विरोधात नोंदवलेल्या कोणत्याही प्रतिकूल परिस्थितीमुळे त्याची विश्वासाहता ढळली नसेल आणि त्याच वेळी न्यायालयाला खात्री आहे की तो एक प्रामाणिक साक्षीदार आहे. त्यानंतर न्यायालय इतर कोणत्याही प्रत्यक्ष साक्षीदाराच्या पुष्टीवर जोर देणार नाही, विशेषतः जेव्हा इतर कोणत्याही प्रत्यक्ष साक्षीदाराच्या उपस्थितीची शक्यता नव्हती अशा वेळी किंवा ठिकाणी ही घटना घडली असेल, खरे तर न्यायालये पुराव्याचे प्रमाण नव्हे तर गुणवत्तेचा आग्रह धरतात.

27. **नामदेव विरुद्ध महाराष्ट्र राज्य** 4 या प्रकरणातील घोषणा देखील उपदेशात्मक आहे. या प्रकरणातील तथ्ये काहीशी या प्रकरणातील तथ्यांसारखीच होती. या प्रकरणात, मृत व्यक्तीवर पहाटे 2 वाजता किंवा पहाटे 3 वाजता हल्ला करण्यात आला होता. या प्रकरणात, मृत व्यक्तीवर पहाटे 2 वाजता किंवा 3 वाजता त्याच्या घरी हल्ला करण्यात आला होता आणि मृत व्यक्तीचा आरडाओरडा ऐकल्यानंतर त्याचा मुलगा जो दुसऱ्या खोलीत झोपला होता, मागील अंगणाकडे धावत सुटला आणि त्याने पाहिले की त्यातील आरोपी मृत व्यक्तीला कुन्हाडीने मारत होता. मृताच्या मुलाची साक्ष अत्यंत हितसंबंधांच्या स्वरूपाची असल्याने त्यावर हल्ला करण्यात आला. आव्हान फेटाळत, सर्वोच्च न्यायालयाने, या मुद्द्यावर महत्वाच्या अधिकाऱ्यांना निर्देश दिल्यानंतर, खालीलप्रमाणे कायदेशीर स्थिती स्पष्ट केली :

"38. वरील खटल्यातील निर्णयविधीवरून हे स्पष्ट होते की जवळच्या नातेवाईकाला हितसंबंधी साक्षीदार म्हणून ओळखले जाऊ शकत नाही. तो एक 'स्वाभाविक' साक्षीदार आहे. मात्र, त्याच्या पुराव्याची काळजीपूर्वक छाननी होणे आवश्यक आहे. जर अशा छाननीवर, त्याचा पुरावा आंतरिकपणे विश्वासाह, स्वाभाविकपणे संभाव्य आणि पूर्णपणे विश्वासाह असल्याचे आढळून आले तर अशा साक्षीदाराच्या 'एकमेव' साक्षीच्या आधारावर दोषसिद्धी दिली जाऊ शकते. मृत किंवा पीडित व्यक्तीशी साक्षीदाराचा जवळचा संबंध हा त्याचा पुरावा नाकारण्याचा कोणताही आधार नाही. याउलट, मृत व्यक्तीचे जवळचे नातेवाईक सामान्यतः खऱ्या गुन्हेगाराला सोडण्यास आणि एखाद्या निरपराध व्यक्तीला खोट्या गुन्हात अडकवण्यास तयार नसतात."

(भर दिला जातो.)

28. कायद्याच्या उपरोक्त व्याख्येच्या पार्श्वभूमीवर, धनश्रीची (पीडब्लू-8) साक्ष हितसंबंधी स्वरूपाची असल्याने फेकून देता येत नाही. वर दर्शविल्याप्रमाणे, धनश्रीची (पीडब्लू-8) उपस्थिती अगदी स्वाभाविक आहे. धनश्रीने (पीडब्लू-8) केलेला आरडाओरडा ऐकून लक्ष्मण (पीडब्लू-10) आणि शेजारी जमले, असे सूचित करणारे पुरावे आहेत. आरोपी आणि मृतांमधील भांडणाच्या पार्श्वभूमीवर ती आरोपीला कशी ओळखत होती याची तिने

साक्ष दिली आहे. तिने पुढे आरोपीने घातलेले कपडे आणि त्याच्या हातात असलेले शस्त्र याबद्दल साक्ष दिली आहे . आरोपीने ज्या वेगाने प्राणघातक वार केला त्यामुळे तिला मृत व्यक्तीला जागे करण्याची संधी मिळाली नाही या तिच्या दाव्याला विश्वासाहता मिळते.

29. धनश्रीचा (पीडब्ल्यू-8) दावा की ती मृत व्यक्तीच्या बाजूला झोपली होती जेव्हा नंतरच्या व्यक्तीवर हल्ला करण्यात आला आणि घटनेच्या ठिकाणावरील परिस्थिती, पंचनाम्याच्या ठिकाणी (निशाणी -11) दर्शविले गेले आहे, जे दर्शविते की भिंतीवर देखील रक्ताचे डाग होते, जे खाटेपासून मागे, 1 फूट अंतरावर होते, हे सूचित करते की धनश्रीच्या (पीडब्ल्यू-8) कपड्यांवर आणि अंगावर देखील रक्ताचे शिंतोडे उडले असावे. खरे तर, तिच्या उलटतपासणीत तिच्या अंगावर आणि कपड्यांवर रक्ताचे डाग असल्याचे समोर आले. तपासी अधिकाऱ्याने कबूल केले की त्याने धनश्रीचे (पीडब्ल्यू-8) कपडे जप्त केले नाहीत. धनश्रीचे (पीडब्ल्यू-8) कपडे, ज्यावर मृत व्यक्तीच्या रक्तगटाच्या रक्ताचे डाग आहेत, जप्त केल्याने, धनश्रीची (पीडब्ल्यू-8) घटनास्थळी उपस्थिती सिद्ध करण्यात मदत झाली असावी. तपासी अधिकाऱ्याची चूक, विशेषतः जेव्हा धनश्रीने (पीडब्ल्यू-8) तिच्या कपड्यांवर रक्ताचे डाग असल्याचा दावा केला होता, तेव्हा धनश्रीची (पीडब्ल्यू-8) साक्ष अमान्य करणे ही परिपूर्ण मानून गौरविली जाऊ शकत नाही, जेव्हा की धनश्रीची (पीडब्ल्यू-8) घटनास्थळी उपस्थिती सर्वात स्वाभाविक आहे .

30. हे आपल्याला धनश्रीच्या (पीडब्ल्यू-8) साक्षीला पुष्टी देणारा पुरावा म्हणून फिर्यादी पक्षाने दाखल केलेल्या पुराव्याचा विचार करण्यास प्रवृत्त करते. हनुमंत जगदळे (पीडब्ल्यू-9) यांनी न्यायालयाला सांगितले की, 26 आणि 27 एप्रिल 2014 च्या दरम्यानच्या रात्री ते आणि वासुदेव कापसे (पीडब्ल्यू-7) रेवलकरवाडी येथील काळूबाई मंदिरात इलेक्ट्रिक फिटिंग करीत होते. आरोपी काळूबाई मंदिरात मध्यरात्रीच्या सुमारास आला. आरोपीकडे कुन्हाड होती. आरोपीने कुन्हाड मंदिराच्या कोपऱ्यात ठेवली आणि देवी काळूबाईला नमन केले. त्यानंतर आरोपी कुन्हाड घेऊन मंदिरातून निघाला. हनुमंतने (पीडब्ल्यू-9) पुढे सांगितले की तो काम संपल्यानंतर घरी जात असताना, त्याच्या लक्षात आले की लोक मृताच्या घरी गोळा झाले आहेत. त्याला आढळले की मृत व्यक्तीवर कोणीतरी हल्ला केला होता. त्यानंतर त्याने दावा केला की त्याने तेथे जमलेल्या व्यक्तींना सांगितले की आरोपी मध्यरात्री सुमारे 12.00 वाजता कुन्हाड घेऊन मंदिरात आला होता.

31. हनुमंताची (पीडब्ल्यू-9) उलटतपासणी घेण्यात आली असली तरी काळूबाई मंदिरात त्याची उपस्थिती संशयास्पद होती किंवा त्याने सांगितल्याप्रमाणे आरोपीला त्या मंदिरात पाहिले नव्हते हे काढून घेणारे कोणतेही साहित्य मिळू शकले नाही. तसेच हनुमंत (पीडब्ल्यू-9) याने एकतर आरोपींविरुद्ध शत्रुत्वाने साक्ष दिली आहे किंवा प्रथम माहिती देणाऱ्याची बाजू पुढे करण्यात त्याला स्वारस्य आहे हे देखील विषद केले जाऊ शकले नाही.

32. वासुदेव कापसे (पीडब्लू-7) यानेही साक्ष दिली की घटनेच्या रात्री तो आणि हनुमंत (पीडब्लू-9) काळूबाई मंदिरात काम करत असताना आरोपी काळूबाई मंदिरात आला होता आणि देवीचे दर्शन घेतले होते आणि त्यानंतर मंदिरातून निघून गेला होता. वासुदेव (पीडब्लू-7) यांनी मात्र, आरोपीजवळ त्यावेळी कुन्हाड होती, हे अभियोगाचे कथन मान्य केले नाही. तरीसुद्धा वासुदेव (पीडब्लू-7) हे ठामपणे सांगण्यात खंबीर राहिला कि आरोपी त्या रात्री काळूबाई मंदिरात आला होता.

33. आरोपी हा रेवलकरवाडीचा सामान्य रहिवासी नव्हता. तो गाववाडी, विसापूर येथे राहत होता. आरोपी काळूबाई मंदिरात एका विचित्र वेळी सापडला. हे काळूबाई मंदिर घटनास्थळापासून सुमारे 200 मीटर अंतरावर आहे असे सूचित करणारा पुरावा आहे. फौजदारी प्रक्रिया संहितेच्या कलम 313 अंतर्गत आरोपीच्या जबाबादरम्यान उपरोक्त परिस्थिती योग्यरित्या मांडण्यात आली होती. तथापि, कोणतेही वाजवी दिसणारे स्पष्टीकरण देण्यात आले नाही. ही परिस्थिती, जी या प्रकरणातील वस्तुस्थिती दिसून येते, त्यामुळे धनश्रीच्या (पीडब्लू-8) दाव्याला पाठबळ मिळते.

34. याव्यतिरिक्त, आरोपीने केलेल्या शोधाच्या अनुषंगाने या गुन्ह्यातील शस्त्र कुन्हाड जप्त करण्यात आली, जे सरकारी साक्षीदार धीरज जगदळे (पीडब्लू-1) यांच्या पुराव्यातून सिद्ध झाले. धीरज जगदळे (पीडब्लू-1) यांची अशी इच्छा होती की न्यायालयाने असे मानावे की, 8 मे 2014 रोजी, प्रकटन निवेदन दिल्यानंतर, आरोपी पोलीस पथकाला त्याच्या घरी घेऊन गेला आणि त्याने त्याच्या घराच्या छताच्या लाकडी बीममधून कुन्हाड काढली. या कुन्हाडीवर रक्ताचे डाग होते, जी योग्यरित्या जप्त करून सील करण्यात आली. धीरज जगदळे (पीडब्लू-1) हे उलटतपासणीमध्ये टिकून राहिले.

35. आणखी एक सरकारी साक्षीदार राहुल साळुंके (पीडब्ल्यू-4) याने न्यायालयाला सांगितले की, 6 मे 2014 रोजी आरोपीने घातलेल्या कपड्यांवर रक्ताचे डाग होते आणि आरोपीला बदलण्यासाठी कपडे दिल्यानंतर ते कपडे पंचनामा (निशाणी -15) अंतर्गत जप्त करण्यात आले होते.

36. याची संदर्भानुसार नोंद घेणे समर्पक ठरेल की सी. ए. अहवालात (निशाणी - 32) असे उघडकीस आले आहे की शर्ट आणि पायजामा (जे धुतलेले दिसत होते) वर 'ए' गटाच्या रक्ताचे डाग होते. कुन्हाडीवरही 'अ' गटाच्या रक्ताचे डाग होते, जो मृत व्यक्तीचा रक्तगट होता. न्यायसहाय्यक प्रयोगशाळेच्या अहवालात (निशाणी - 29) असे सूचित केले आहे की मृत व्यक्तीच्या कपड्यांवर आढळलेल्या रक्ताचे आणि आरोपीचा शर्ट, पायजामा आणि गुन्ह्यातील शस्त्र यावर आढळलेल्या रक्ताचे डी. एन. ए. प्रोफाइल एकसारखे होते आणि एकाच स्त्रीचे होते. न्यायसहाय्यक प्रयोगशाळेच्या अहवालात (निशाणी - 29) असे सूचित केले आहे की मृत व्यक्तीच्या कपड्यांवर आढळलेल्या रक्ताचे आणि आरोपीचा शर्ट, पायजामा आणि गुन्ह्यातील शस्त्र यावर आढळलेल्या रक्ताचे डी. एन.

ए. प्रोफाइल एकसारखे होते आणि एकाच स्त्रीचे होते. आरोपींच्या कपड्यांवर मृत व्यक्तीच्या रक्तगटाच्याच रक्ताचे डाग कसे होते याबद्दल कोणतेही स्पष्टीकरण देण्यात आले नाही.

37. अपीलकर्त्याच्या विद्वान वकिलांनी अथक परिश्रमाने असा आग्रह केला की हा शोध विश्वासाहतेसाठी अयोग्य आहे. पुढे असे सादर करण्यात आले की आरोपी तेच कपडे घालून सापडला जे त्याने घटनेच्या वेळी कथितपणे घातले होते आणि घटनेच्या सुमारे 10 दिवसांनंतर त्यावर रक्ताचे डाग होते, हे फिर्यादीचे प्रकरण अविश्वसनीय आहे. या शोधाच्या संदर्भात, वर दर्शविल्याप्रमाणे, शस्त्र म्हणजे कुऱ्हाड जप्त होण्यापर्यंत, धीरज जगदळे (पीडब्लू-1) आणि धनंजय इंगले (पीडब्लू-11) या तपासी अधिकाऱ्यांच्या उलटतपासणीत काहीही काढून घेता आले नाही, जेणेकरून शोधाच्या पैलूवर त्यांची मते टाकून दिली जाऊ शकतील. हे दाखवण्याचा कोणताही प्रयत्न केला गेला नाही की आरोपीला त्याच्या घरात शस्त्र लपवण्याच्या केवळ माहितीने बांधून ठेवले जाऊ शकत नाही.

38. घटनेच्या तारखेपासून आरोपीच्या अटकेसाठी सुमारे 10 दिवसांचा कालावधी लागला होता हे खरे आहे. तथापि, 5 मे 2014 रोजी आरोपींच्या अटकेच्या पैलूवर तपासी अधिकाऱ्यांच्या दाव्यावर हल्ला चढवता आला नाही. तसेच आरोपी उपलब्ध असूनही आरोपीला अटक करण्यात आलेली नाही हे देखील दाखवता आले नाही. सरकारी साक्षीदारांच्या उलटतपासणीत कोणताही आधार नसल्याने, आरोपी तेच कपडे घालणे सुरू ठेवू शकला नसता, या सादरीकरणावर सकारात्मक पुरावा टाकून देण्याचा आग्रह केला जाऊ शकत नाही.

39. धनश्रीची (पीडब्लू-8) एकमेव साक्ष विश्वासाहता आणि भरवशाच्या चाचणीत उत्तीर्ण होते, हा उपरोक्त विचारांचा सारांश आहे. शिवाय, परिस्थितीजन्य पुरावे आहेत जे आवश्यक खात्री देतात.

40. अशा प्रकारे, आम्हाला दोषसिद्धी आणि शिक्षेच्या आक्षेपार्ह आदेशात कोणत्याही प्रकारची दुर्बलता आढळून येत नाही.

41. निर्णयावर पोचण्यापूर्वी श्री. प्रॉस्पेर डिसोजा, ज्यांना अपीलकर्त्याचा वाद स्वीकारण्यासाठी नियुक्त करण्यात आले होते, त्यांनी पुरविलेल्या समर्थ मदतीबद्दल आम्ही अभिलेखावर प्रशंसा नोंदवतो.

42. परिणामी, अपील फेटाळले जाण्यास पात्र आहे. त्यामुळे पुढील आदेश.

: आदेश :

अपील फेटाळले जाते.

[न्यायमूर्ती एन. जे. जमादार]

[न्यायमूर्ती श्रीमती साधना एस. जाधव]

अस्वीकरण

"या न्यायनिर्णयाच्या मराठी भाषेतील अनुवादाचा वापर हा पक्षकारास त्याच्या/ तिच्या मातृभाषेमध्ये त्याचा अर्थ समजून घेण्यापुरताच मर्यादित राहिल आणि त्याचा इतर कोणत्याही कारणाकरिता वापर करता येणार नाही. तसेच, इंग्रजी भाषेतील न्यायनिर्णय हाच सर्व व्यावहारिक आणि कार्यालयीन वापराकरिता विश्वसनीय असेल आणि तोच त्यातील आदेशाच्या निष्पादन आणि अंमलबजावणीकरिता वैध मानला जाईल".